

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžr/68/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200621
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200621.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Kataríny Benczovej v právnej veci navrhovateľky: L. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX S., právne zastúpenej: Mgr. Ľuboš Jurčo, advokát so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Žilina, katastrálny odbor, so sídlom A. Kmeťa 17, 011 32 Žilina, za účasti účastníka konania: F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., XXX XX U. X - S., právne zastúpený: JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. V-5715/2014 zo dňa 16.03.2015, v konaní o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/69/2015-40 zo dňa 05.02.2016 a o odvolaní účastníka konania proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/69/2015-40 zo dňa 05.02.2016 v časti náhrady trov konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/69/2015-40 zo dňa 05. februára 2016 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) v konaní podľa § 250l Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. V-5715/2014 zo dňa 16.03.2015, ktorým odporca zamietol návrh navrhovateľky na vklad práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do katastra nehnuteľností podľa ust. § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej len „katastrálny zákon“).

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že predmetom súdneho konania v danej právnej veci je rozhodnutie odporcu, pričom sa stotožnil s názorom odporcu, že posudzovaná Dohoda o doživotnom užívaní a správe bytu zo dňa 20.11.1997 je absolútne neplatným právnym úkonom s poukazom na ust. §

39 Občianskeho zákonníka. S poukazom na § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Z predloženej Dohody o doživotnom užívaní a správe bytu je zrejmé, že podpis povinného z vecného bremena - účastníka konania F. P. (ďalej aj ako „účastník konania“) nie je jeho vlastnoručným podpisom, pričom aj prehlásenie, ktoré je pripojené k uvedenej zmluve, je len neoverenou fotokópiou a zhodne s názorom správneho orgánu krajský súd skonštatoval, že z neho nevyplýva, že by sa týkalo práve dohody o doživotnom užívaní špecifikovaného bytu. Podpis účastníka konania na označenej dohode je vyhotovený s použitím technických prostriedkov (zrejme je prefotený z nejakej inej listiny). Je nesporné, že zo strany účastníka konania nie je vôľa odstrániť nedostatky predmetnej dohody, ktoré by inak boli odstrániteľným nedostatkom. Rovnako z obsahu samotnej dohody nevyplýva, že ide o zriadenie vecného bremena, resp. vecného práva k nehnuteľnosti s poukazom na ust. § 151n ods. 1 a § 151o ods. 1 O.s.p.. Odporca potom správne rozhodol, keď zamietol návrh na vklad predmetnej zmluvy do katastra nehnuteľností s poukazom na ust. § 31 ods. 3 katastrálneho zákona a preto rozhodnutie odporcu postupom podľa § 250q ods. 2 O.s.p. krajský súd potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na ust. § 250l ods. 2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľka v konaní nebola úspešná, preto nemá právo na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o náhradu trov konania vo vzťahu k účastníkovi konania, krajský súd mu ju nepriznal, vzhľadom na ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a aplikáciu § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého má právo na náhradu trov konania len úspešný navrhovateľ, v prípade keď dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

II.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala navrhovateľka odvolanie. V odôvodnení odvolania navrhovateľka uviedla, že v zmysle ust. § 30 ods. 1 katastrálneho zákona konanie o povolení vkladu sa začína na návrh účastníka konania. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že na podanie návrhu na povolenie vkladu postačuje podanie aj od jedného účastníka konania, nie je potrebné, aby návrh podpísali obaja, resp. viacerí účastníci konania. Ďalej podľa názoru navrhovateľky prvostupňový súd v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dôvodom jeho nesprávneho skutkového zistenia je nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazných prostriedkov. Preskúmané rozhodnutie odporcu podľa navrhovateľky vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a nemá oporu v zákone. Na základe uvedeného navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu tak, že krajský súd zrušuje rozhodnutie odporcu a vec mu vracia na ďalšie konanie a navrhovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku krajského súdu vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie aj účastník konania F. P.. V odôvodnení odvolania uviedol, že krajský súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia odporcu ako aj s dôvodmi uvedenými vo vyjadreniach účastníka konania. Súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p.. Podľa účastníka konania je takýto postup vo veci nesprávny, nakoľko § 250 ods. 1 O.s.p. upravuje len otázku náhrady trov konania úspešného žalobcu. V zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p.. Keďže § 250k ods. 1 O.s.p. rieši výlučne náhradu trov konania úspešného žalobcu, pokiaľ ide o náhradu trov účastníka konania je potrebné postupovať v zmysle § 142 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa účastníka konania, keďže od začiatku tvrdil, že navrhovateľkou napadnuté rozhodnutie je zákonné a správne a navrhol toto rozhodnutie potvrdiť, pričom krajský súd rozhodnutie aj potvrdil, mal vo veci plný úspech. Vzhľadom na uvedené, žiadal vyhovieť jeho odvolaniu a priznať náhradu trov právneho zastúpenia v sume 868,82 eura.

III.

Účastník konania F. P. vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhovateľky zo dňa 15.03.2016 uviedol, že odvolanie navrhovateľky je v celom rozsahu nedôvodné, nakoľko krajský súd postupoval pri vydaní napadnutého rozsudku v súlade so zákonom. Prvostupňový súd vykonal vo veci potrebné dokazovanie, pričom na základe takto vykonaného dokazovania dostatočným spôsobom zistil skutkový stav, vyvodil z neho správne právne závery a vydal vo veci zákonný, správny a spravodlivý rozsudok. Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a zaviazal navrhovateľku voči účastníkovi konania na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“, „odvolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaných odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniam navrhovateľky a účastníka konania proti rozsudku krajského súdu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 1 ods. 1 katastrálneho zákona kataster nehnuteľností je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov.

Podľa § 28 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 30 ods. 1 katastrálneho zákona účastníkom konania o povolení vkladu je účastník právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti.

Podľa § 30 ods. 2 katastrálneho zákona konanie o povolení vkladu sa začína na návrh účastníka konania.

Podľa § 30 ods. 4 katastrálneho zákona návrh na vklad sa podáva písomne a obsahuje

a) meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu, ak ide o účastníka konania fyzickú osobu; obchodné meno, názov a sídlo, ak ide o účastníka konania právnickú osobu,

b) označenie okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný,

c) označenie právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti; ak sú predmetom návrhu na vklad právne vzťahy z viacerých právnych úkonov, označia sa všetky právne úkony.

Podľa § 30 ods. 5 katastrálneho zákona prílohou k návrhu na vklad je zmluva, na ktorej základe má byť zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada okresný úrad aj na skutkové a právne skutočnosti, 10b) ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona, ak sú podmienky na vklad splnené, okresný úrad vklad povolí; inak návrh zamietne.

Podľa § 42 ods. 1 katastrálneho zákona na zápis práva k nehnuteľnosti do katastra je spôsobilá v štátnom jazyku, českom jazyku alebo v úradne osvedčenom preklade písomne vyhotovená zmluva, verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní a počítaní a bez iných zrejmych nesprávností.

Podľa § 42 ods. 2 katastrálneho zákona zmluva, verejná listina alebo iná listina obsahujú označenie

a) účastníkov práv k nehnuteľnostiam; ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu, ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo, ak ho má pridelené, prípadne iné identifikačné údaje,

b) právneho úkonu a jeho predmet, miesto a čas právneho úkonu,

c) nehnuteľnosti podľa katastrálneho územia, pozemku podľa parcelného čísla evidovaného v súbore popisných informácií, pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ alebo parcela registra „E“, druhu pozemku a výmery pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je stavba postavená, čísla bytu alebo nebytového priestoru, čísla poschodia, čísla vchodu a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku, prípadne na príľahlom pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je dom postavený; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, uvádza sa i podiel vyjadrený zlomkom k celku.

Podľa § 42 ods. 3 katastrálneho zákona podpis prevodcu na zmluve, podpis povinného z predkupného práva, podpis povinného v prípade vzniku vecného bremena alebo podpis oprávneného v prípade zániku vecného bremena na zmluve, podpisy spoluvlastníkov na zmluve o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva alebo pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov musia byť osvedčené podľa osobitných predpisov; 10a) ak sú tieto osoby zastúpené, ich podpis na splnomocnení musí byť tiež osvedčený. To neplatí, ak je účastníkom zmluvy štátny orgán, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond, obec alebo vyšší územný celok alebo ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti vyhotovenú vo forme notárskej zápisnice alebo autorizovanú advokátom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 151o ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu najvyšší súd zistil, že správne konanie bolo začaté na základe návrhu navrhovateľky zo dňa 21.07.2014, ktorým sa domáhala povolenia vkladu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu - práva doživotného užívania bytu do katastra nehnuteľností. Rozhodnutím č. V-5715/2014-9 zo dňa 03.12.2014 odporca rozhodol s poukazom na ust. § 31b ods. 1 písm. f/ katastrálneho zákona a konanie zastavil s odôvodnením, že účastník konania v určenej lehote neodstránil nedostatky návrhu na vklad prípadne jeho príloh. Z rozhodnutia č. V-5715/2014-8 zo dňa 20.08.2014 bolo zistené, že odporca katastrálne konanie prerušil a účastníkom určil lehotu 30 dní na odstránenie nedostatkov návrhu na vklad a príloh. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že v zmluve chýbajú rodné priezviská, dátum narodenia obidvoch účastníkov konania a taktiež je neúplná adresa navrhovateľky - oprávnenej z vecného bremena, v zmluve tiež chýba vymedzenie predmetu zmluvy s poukazom na § 42 ods. 2 písm. c/ katastrálneho zákona a taktiež bolo potrebné doplniť overený podpis účastníka konania - povinného z vecného bremena. V návrhu na vklad chýbal podpis účastníka konania pána F. P., čo bolo taktiež potrebné doplniť.

Proti rozhodnutiu o zastavení konania podala navrhovateľka odvolanie, o ktorom rozhodoval Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností dňa 12.02.2015 pod sp. zn. Vo-3/2015-Ha, na základe ktorého bolo predmetné rozhodnutie o zastavení konania zrušené a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia okresný úrad, odbor opravných prostriedkov poukazoval na to, že dohoda o doživotnom užívaní predložená vo vkladovom konaní V-5715/2014 nie je dohodou, ktorá by obsahovala zriadenie vecného práva k nehnuteľnosti, a preto nemôže byť ohľadom nej povolený vklad. Vklad možno povoliť len ohľadom zmlúv, ktorými sa prevádza vlastnícke právo alebo ktorým sa zriaďuje vecné bremeno, prípadne iné vecné právo k nehnuteľnosti. Dohoda o doživotnom užívaní neobsahuje vlastnoručný podpis pána F. P., teda je absolútne neplatná v zmysle § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podpis na dohode o doživotnom užívaní nie je vyhotovený vlastnoručne, ale s použitím technických prostriedkov. Rovnako aj prehlásenie pána F. P. zo dňa 11.02.1998 pripojené k zmluve, je len neoverenou fotokópiou a nevyplýva z neho, že by sa týkalo dohody o doživotnom užívaní. Vyššie uvedené nedostatky zmluvy nemožno odstrániť postupom podľa katastrálneho zákona, preto okresný úrad postupoval nesprávne, keď žiadal odstrániť nedostatky uvedené v rozhodnutí o prerušení konania, pričom ani prípadné odstránenie týchto nedostatkov by neumožňovalo povoliť vklad a návrh na vklad neplatnej zmluvy by bolo ďalej potrebné zamietnuť.

Odporca rozhodnutím č. V-5715/2014 zo dňa 16.03.2015 zamietol návrh navrhovateľky na vklad práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do katastra nehnuteľností podľa ust. § 31 ods. 3 katastrálneho zákona.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok. V odôvodnení uviedla, že všetky nedostatky jej návrhu na vklad odstránila. Poukázala na ustanovenia § 32, § 33, § 34, § 36 a § 57 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Podľa navrhovateľky odporca nepostupoval v súlade so zákonom a nevykonal všetky dôkazné prostriedky, ktorými by zabezpečil podklad pre rozhodnutie, resp. nezistil presne a úplne skutočný stav vo veci. Otázku absolútnej neplatnosti právnych úkonov môže vo výroku rozsudku uviesť iba súd, a to v rámci súdneho konania. Vzhľadom na uvedené žiadala rozhodnutie odporcu zrušiť a vec vrátiť správnemu orgánu na ďalšie konanie.

Krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 29Sp/69/2015-40 zo dňa 05.02.2016 rozhodnutie odporcu č. V-5715/2014 zo dňa 16.03.2015 potvrdil.

Odvolačný súd je toho názoru, že posudzovaná Dohoda o doživotnom užívaní a správe bytu zo dňa 20.11.1997 je absolútne neplatným právnym úkonom s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 42 ods. 3 katastrálneho zákona. Odporcovi povinnosť posúdiť, či právny úkon odporuje alebo neodporuje zákonu, teda či je platný vyplýva priamo z ust. § 31 ods. 1 katastrálneho zákona. Podľa ust. § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Podľa § 42 ods. 3 katastrálneho zákona podpis povinného v prípade vzniku vecného bremena musí byť osvedčený podľa osobitných predpisov. Z predloženej Dohody o doživotnom užívaní a správe bytu zo dňa 20.11.1997 je zrejmé, že podpis povinného z vecného bremena - účastníka konania F. P. nie je jeho vlastnoručným podpisom, je len neoverenou fotokópiou. Je nesporné, že zo strany účastníka konania nebola a nie je vôľa odstrániť nedostatok predmetnej dohody - nedostatok podpisu, ktorý by bol inak odstrániteľným nedostatkom.

Odvolačný súd sa však nestotožňuje s názorom odporcu a krajského súdu, že z obsahu samotnej dohody nevyplýva, že ide o zriadenie vecného bremena, resp. vecného práva k nehnuteľnosti s poukazom na ust. § 151n ods. 1 a § 151o ods. 1 O.s.p.. Práva zodpovedajúce vecným bremenám môžu byť dvojakého druhu, a to buď spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti (pôsobia in rem) alebo patria určitej osobe (pôsobia in personam). Ak práva zodpovedajúce vecným bremenám patria určitej fyzickej osobe, tieto neprechádzajú na jej právneho nástupcu a zanikajú najneskôr smrťou fyzickej osoby. Pôjde napr. o právo doživotného užívania bytu alebo domu, ktorý oprávnená osoba (obvykle rodič) previedla (napr. darom) na osoby povinné z vecného bremena. Toto právo nemožno zmluvne prevádzať a neprechádza na inú osobu. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu je neprevoditeľné a časovo obmedzené. Pokiaľ ide o náklady súvisiace so zachovaním a opravami nehnuteľnosti, ktorá sa užíva v súvislosti s výkonom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ich znášanie je upravené predovšetkým dohodou účastníkov. Dohoda môže byť uzavretá v ľubovoľnej forme a jej účinnosť nie je viazaná na vklad do katastra nehnuteľností. Ak takáto dohoda nebola uzavretá, každý kto je oprávnený užívať cudziu nehnuteľnosť na základe vecného bremena, je povinný znášať tieto náklady primerane s prihliadnutím na rozsah a spôsob tohto užívania. Na úhradu týchto nákladov je povinný prispievať pomerne aj sám vlastník povinnej nehnuteľnosti, ak ju spoluužíva.

Na základe vyššie uvedeného má najvyšší súd na rozdiel od odporcu a krajského súdu za to, že Dohoda o doživotnom užívaní a správe bytu zo dňa 20.11.1997 je zmluvou, ktorá obsahuje zriadenie vecného bremena, a preto ak by obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti, mohol by byť ohľadom nej povolený vklad práva navrhovateľky zodpovedajúceho vecnému bremenu povinného (účastníka konania) do katastra nehnuteľností. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej dohode absentuje úradne overený podpis povinného z vecného bremena (účastníka konania), na základe čoho je právny úkon absolútne neplatným, sama táto skutočnosť je dostatočným dôvodom na zamietnutie návrhu na vklad do katastra nehnuteľností. Preto krajský súd správne rozhodol, keď zamietajúce rozhodnutie odporcu potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na ust. § 250l ods. 2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľka v konaní nebola úspešná, preto nemá právo na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o náhradu trov konania vo vzťahu k účastníkovi konania, krajský súd mu ju

nepriznal, vzhľadom na ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a aplikáciu § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého má právo na náhradu trov konania len úspešný navrhovateľ, v prípade keď dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p., pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

V správnom súdnictve v konaní o žalobách rozhoduje súd o náhrade trov konania predovšetkým podľa § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania; môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ide o osobitné ustanovenie, ktoré upravuje iba právo na náhradu trov konania úspešného žalobcu a v odseku 1 v podstate vylučuje primerané použitie § 142 O.s.p., hoci úspech v konaní sa u žalobcu posudzuje rovnako ako pri použití § 142 O.s.p..

Z uvedeného je zrejmé, že podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. v konaní o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov náhradu trov konania možno priznať len úspešnému navrhovateľovi (žalobcovi).

Nemožnosť priznania náhrady trov konania úspešnému odporcovi (žalovanému), resp. účastníkom konania, ktorých súd pribral do konania podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p., by síce mohla byť chápaná ako narušenie zásady rovnosti účastníkov konania, avšak na druhej strane z uvedenej právnej úpravy nemožno od žalobcu spravodlivo žiadať, aby nahradil trovy vzniknuté účastníkovi, ktorého súd musí podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. do konania pribrať, hoci žalobca jeho pribratie do konania sám ovplyvniť nemohol.

V spojení s vyššie uvedeným, teda pribratí účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania a takisto im nemôže byť uložená povinnosť na náhradu trov konania v prípade ich neúspechu v konaní. Vzhľadom na uvedené krajský súd nemohol navrhovateľke uložiť povinnosť nahradit' trovy konania účastníkovi konania, lebo mu zo zákona náhrada trov konania neprislúcha. Neúspešná navrhovateľka nemá právo na náhradu trov konania. Odporcovi súd nepriznal náhradu trov konania, lebo mu zo zákona náhrada trov konania taktiež neprislúcha (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 8Sžo/76/2015 zo dňa 14.12.2016).

Odvolací súd má za to, že navrhovateľka v odvolaní neuviedla také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolacie dôvody navrhovateľky neboli spôsobilé spochybniť právny záver krajského súdu, s ktorým sa najvyšší súd v zásadnom dôvode stotožnil a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania, pretože bola v odvolacom konaní neúspešná a odporcovi a ďalšiemu účastníkovi konania preto, lebo im zo zákona náhrada trov konania neprislúcha.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa súdu podľa § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.